

HUUTOKOSKI ITÄOSA -POIKKEAMISLUPAHAKEMUS

Ilmatar Solar Development Oy

Joroisten Huutokosken aurinkovoimahanke

Hakijan perustelut poikkeamisluvan hakemiselle sekä arvio hankkeen keskeisistä vaikutuksista

Selostus rakennushankkeesta

Ilmatar Solar Development Oy rakentaa aurinkovoimalan Joroisten Huutokosken alueelle. Hankealue on kaksiosainen ja koostuu yhteensä noin 103,5 ha:n alueesta kiinteistöillä 171-411-2-88, 171-419-2-75, 171-419-1-70, 171-419-1-71, 171-419-2-101, 171-419-878-2, 171-419-2-69 ja 171-419-2-98.

Tämä poikkeamislupahakemus kohdistuu hankealueen itäiselle osalle, kiinteistöjen 171-419-2-69 ja 171-419-2-98 alueelle.

Perustelut

Koska hanke ei ole alueella voimassa olevan asemakaavan mukainen, haetaan poikkeamislupaa.

Voimassa olevassa asemakaavassa alue on osoitettu teollisuus ja varistorakennusten korttelialueeksi T-1. Aluetta koskee määräys:

Korttelialue on tarkoitettu ensisijaisesti datakeskuksen rakentamista varten. Tarvittavat liittymät tulee tarkastella kokonaisuutena ja sopia niiden sijainnista ja määrästä tieviranomaisen kanssa jo rakennushankkeen suunnitteluvaiheessa. Hulevesien johtaminen ja käsittely on järjestettävä siten, että niistä ei aiheudu haittaa rautatien rakenteille. Rakentamisessa tulee huomioida mahdollinen rataliikenteestä aiheutuva tärinä. Tärinän torjuntavastuu on kiinteistön omistajan vastuulla.

Asemakaavan mukainen rakennusoikeus on e=0,60 ja kerrosluku II (kaksi).

Poikkeamismenettelyllä mahdollistettava toiminta tukeutuu alueen vahvuuksiin ja sijaintitekijöihin, koska Huutokosken muuntoasema ja 400 ja 110 kV johdot kulkevat kaava-alueen läheltä. Poikkeamisella ei vaikeuteta kaavoitusta, kaavan toteuttamista tai alueen käytön muuta järjestämistä. Vaikutuksiltaan haettava toiminta on kaavassa mahdollistettua toimintaa vähäisempää. Poikkeamisella mahdollistetaan aurinkopaneelien sijoittaminen aurinkovoiman tuottamista varten. Poikkeamisen ei siis voida katsoa johtavan rakentamiseen, jolla on merkittäviä seurauksia, huomattavia vahingollisia ympäristöseurauksia tai muita huomattavia tai vahingollisia seurauksia (MRL 172 §).

Kaavallinen tilanne ja muut suunnittelun lähtökohdat

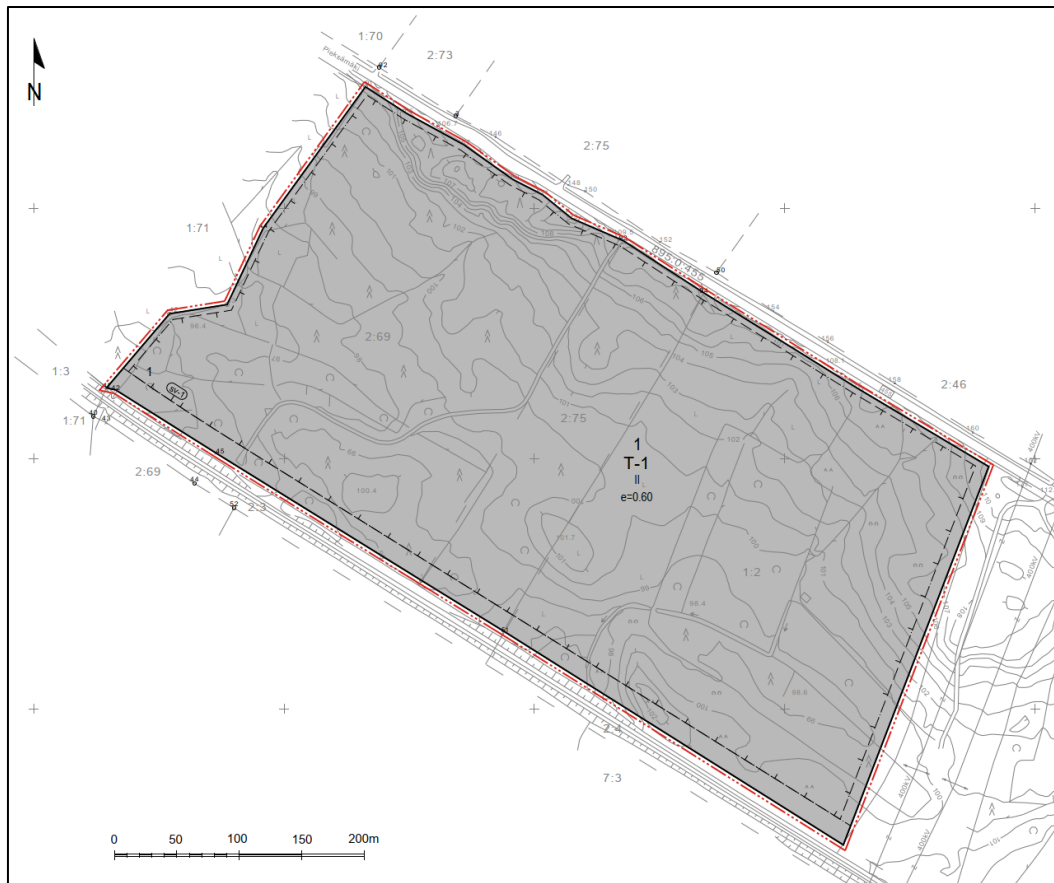
Poikkeamislupahakemuksen kohdealue sijoittuu Joroisten kunnanvaltuuston 7.11.2016 § 38 ja IHO 22.1.2018 18/0016 73 päätöksen mukaisesti päivitetyn Kotkatharju-Valvatus osayleiskaavan alueelle. Hankealue on yleiskaavassa osoitettu pääasiassa maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, M-1. Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen ja haja-asutusluontoiseen

rakentamiseen. Hankealueelle sijoittuu myös työpaikka-alue, TP, mutta tämän alueen käyttö on ratkaistu Huutokosken teollisuusalueen asemakaavan muutoksella. Yleiskaavassa hankealueelle on osoitettu myös seututie, st.

Hanke ei ole ristiriidassa yleiskaavan tavoitteiden kanssa.

Poikkeamislupahakemuksen alueella on voimassa Joroisten kunnanvaltuuston 24.2.2020 § hyväksymä Huutokosken teollisuusalueen asemakaavan muutos. Asemakaavassa hankealueen osa on osoitettu teollisuus ja varistorakennusten korttelialueeksi T-1. Aluetta koskee määräys:

Korttelialue on tarkoitettu ensisijaisesti datakeskuksen rakentamista varten. Tarvittavat liittymät tulee tarkastella kokonaisuutena ja sopia niiden sijainnista ja määrästä tieviranomaisen kanssa jo rakennushankkeen suunnitteluvaiheessa. Hulevesien johtaminen ja käsittely on järjestettävä siten, että niistä ei aiheudu haittaa rautatien rakenteille. Rakentamisessa tulee huomioida mahdollinen rataliikenteestä aiheutuva tärinä. Tärinän torjuntavastuu on kiinteistön omistajan vastuulla.

Ote Huutokosken teollisuusalueen asemakaavan muutoksesta 2020.

Voimassa oleva, uudehko asemakaava on tarkoitettu erityisesti tilaa vievää teollista toimintaa varten. Hanke on tähän kategoriaan soveltuva.

Aurinkovoimala toteutuessaan rajoittaa asemakaavan mukaista rakentamista kaava-alueella. Aurinkovoimalan rakentamisesta ei silti aiheudu asemakaava-alueelle enempää tai muita haitallisia vaikutuksia kuin kaavanmukaisesta rakentamisesta olisi aiheutunut.

Aurinkovoimala on toiminnan päätyttyä mahdollista purkaa siten, että alue voidaan osoittaa asemakaavan mukaiseen toimintaan.

Poikkeamisluvan alueelle ei ole vireillä kaavamuutoksia.

Rakennusjärjestys

Joroisten kunnassa on voimassa kunnanvaltuuston 27.4.2015 § 20 hyväksymä rakennusjärjestys.

Joroisten ja Keski-Savon ilmasto-ohjelmat

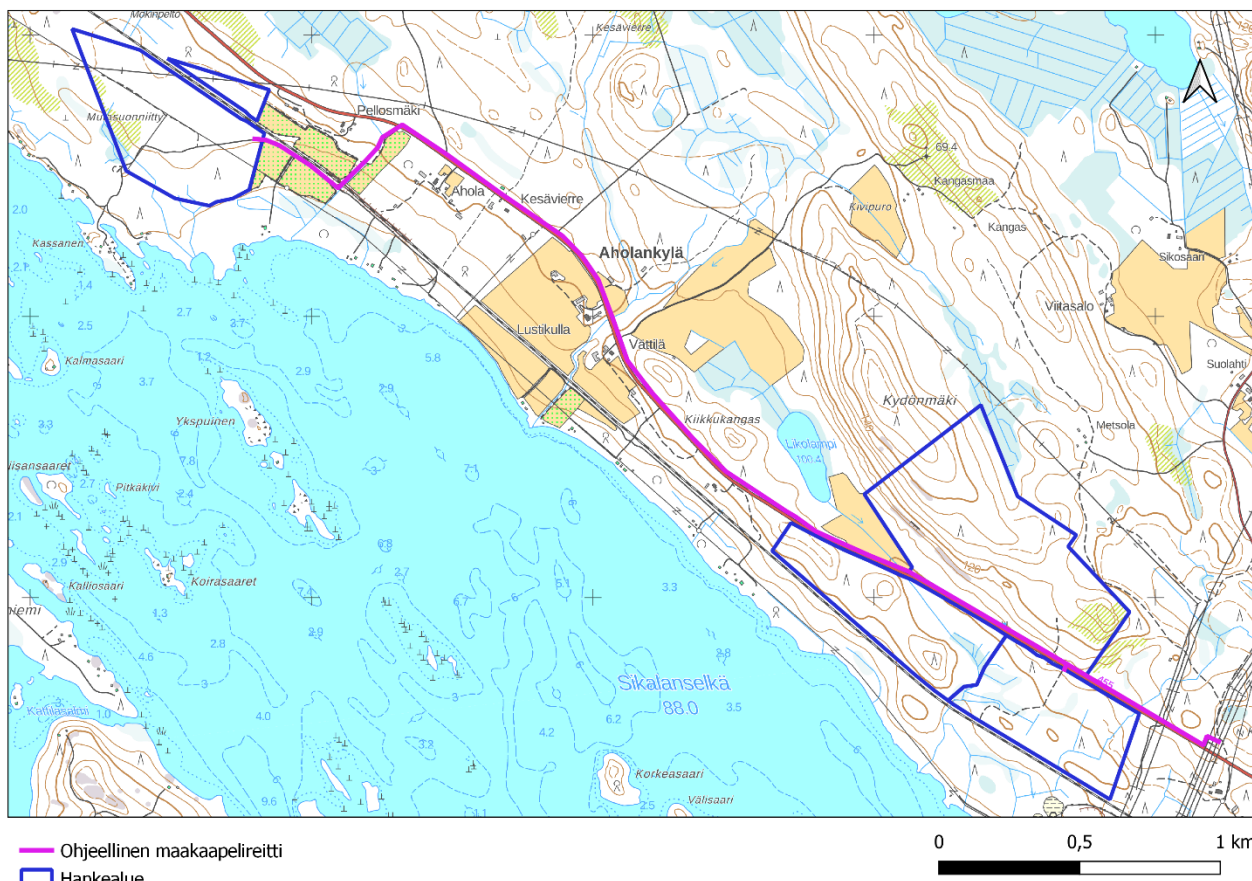
Joroisten kunnanvaltuusto hyväksyi 31.5.2021 Joroisten ilmasto-ohjelman, jonka tavoitteena on luoda tilannekuva Joroisten kunnan päästöjen syntymisestä ja niihin vaikuttavista tekijöistä sekä sitoutui tukemaan Keski-Savon ilmasto-ohjelmaa, jossa on asetettu tavoitteeksi mm. 80 % hiilidioksidipäästövähennys vuoteen 2035 mennessä vuoden 2007 tasosta. Keinoina on esitetty mm. tuuli- ja aurinkoenergian lisäämistä ja maa- ja metsätalouden hiilensidonnan lisäämistä.

Huutokosken aurinkovoimahanke toteuttaa osaltaan hyvin Joroisten kunnan ja Keski-Savon seudun ilmastotavoitteita. Hankkeesta on laadittu myös hiilitaselaskelma, jonka mukaan hankkeesta aiheutuvat hiilidioksidipäästöt sen elinkaaren aikana ovat noin 91 500 tonnia CO₂ekv. Nollavaihtoehdossa, jossa sähköntuotanto korvattaisiin jollain enemmän päästöjä aiheuttavalla polttoaineella (maakaasu, kevyt polttoöljy, palaturve), elinkaaren aikaiset päästöt voisivat olla noin 336 000–647 700 tonnia CO₂ekv. Hankkeen toteuttamisella on siten myönteisiä vaikutuksia ilmastoon. Ilmastopäästöjen kannalta hankkeen elinkaaren vaiheista merkittävimpiä ovat aurinkovoimalan vaatiman infran, materiaalien ja tuotteiden valmistus, alueen ja sen vaatiman sähkönsiirron rakentaminen sekä voimalan purkaminen ja siinä syntyvien jätteiden käsittely. Laskelma on hakemuksen liitteaineistossa.

Joroisten kunta on aloittanut vuonna 2022 vihreää teknologiaa ja kestäväää matkailua kehittävän EAKR-hankkeen, jossa auringolla on tärkeä rooli. Aurinkosähköstä halutaan käyttövoimaa lentokoneille, datakeskukselle ja kaikille energian käyttäjille. Huutokosken aurinkovoimala toteuttaa hyvin hankkeen tavoitteita.

Liitettävyys sähköverkkoon

Alustavien suunnitelmien mukaan hanke tullaan liittämään johdonvarsiliitännällä Huutokoski – Iloharju 110 kV voimajohtoon. Maakaapelireitti tullaan luvittamaan erillisen prosessin kautta. Maakaapelin sijoittamisessa hyödynnetään mahdollisimman paljon olemassa olevien teiden luiskia.

Vaikutukset asumiseen ja yhdyskuntarakenteeseen

Aurinkovoimapuiston rakentaminen muuttaa maisemaa. Hankealueella ei ole asutusta, mutta voimalan lähellä on muutamia asuinrakennuksia ja loma-asuntoja. Voimala tulee näkymään joihinkin asuntoihin sekä voimala-alueen läpi kulkevalle Vättiläntielle (Seututie 455). Hankealueen aurinkopaneelirakenteita saattaa näkyä Vättiläntielle, rautatielle, peltoalueelle Likolammen kohdalla ja alueelle sähkölinjan alla hankealueelta itään. Hankkeesta on laadittu maisemaselvitys, jossa on arvioitu hankkeen vaikutuksia maisemaan. Hankkeella ei arvioida olevan vaikutuksia valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin tai rakennettuun kulttuuriympäristöön.

Kaavassa mahdollistetun kaksikerroksisen rakentamisen maisemalliset vaikutukset olisivat todennäköisesti maisemallisesti näkyvämpiä ja laajempia.

Rakentamisaikana alueella on kuultavissa tyypillistä työmaan ääntä, mutta haitta ympäröiville alueille on lyhytkestoinen. Käytön aikana aurinkovoimapuistosta ei aiheudu ääntä.

Vaikutukset virkistyskäyttöön

Henkilö- ja omaisuusturvallisuussyistä voimala-alue voidaan aidata, mikäli komponenttien riittävää suojaustapaa ei voida saavuttaa koteloimalla tai muulla teknisellä ratkaisulla. Aitaaminen estää alueen virkistyskäytön. Hankealueelle ei ole voimassa olevissa kaavoissa osoitettu virkistyskäyttöä ohjaavia merkintöjä. Voimassa olevassa asemakaavassa suunnittelualue on varattu toiminnoille,

jotka myös estävät alueen virkistyskäytön. Näin ollen poikkeamisella ei ole kielteisiä vaikutuksia kaavan mukaiseen toimintaan verrattuna.

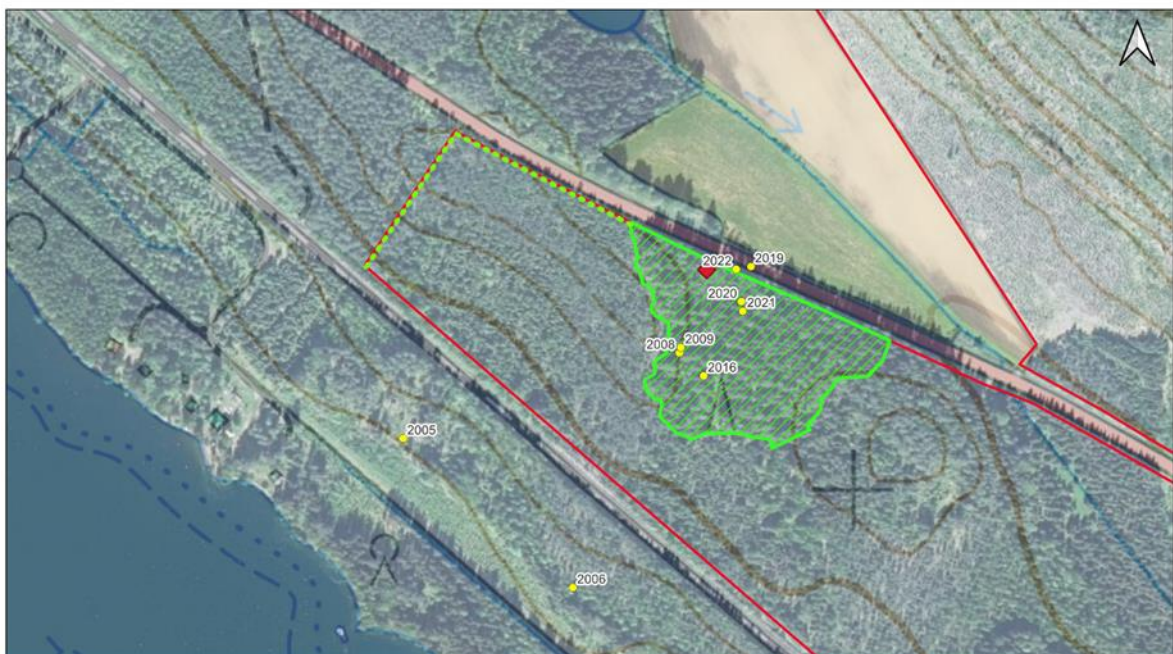
Ympäristövaikutukset

Luonto- ja vesistövaikutukset

Hankealue ei ole pohjavesi- tai tulvariskialuetta.

Hankealueelta tehdään luontoselvityksiä kevään ja kesän 2023 aikana.

Liito-oravaselvitys on tehty hankealueen puustoisissa osissa keväällä 2023. Maastokäynnillä etsittiin lajin ulostepapanoita sekä lisääntymis- ja levähdyspaikoiksi sopivia kohteita. Selvitysalueelta ei löytynyt merkkejä liito-oravan esiintymisestä alueella, eikä liito-oravalle soveltuvia kolopuita (Luontoselvitys Kotkansipi, suullinen tiedonanto). Liito-oravaselvitystä on täydennetty kesällä 2023, jolloin tehtiin maastokäynti alueelle. Maastokäynnillä havaittiin liito-oravan pesintään soveltuva kolopuu, joka sijoittuu hankealueen itäisen osan keskivaiheille, Vättiläntien varteen. Hankealueelta on tehty liito-oravan papanahavaintoja (laji.fi). Tehtyjen papanahavaintojen, kolopuun sijainnin ja metsän rakenteen perusteella voidaan olettaa metsäalueen olevan liito-oravalle soveltuva. Liito-oravalle soveltuva metsäalue on vanhahkoa kuusivaltaista metsää, metsärajaus ja papanahavainnot sekä kolopuun sijainti on esitetty alla olevassa kuvassa. Tämän metsäalueen ympärillä puusto on selkeästi nuorempaa ja vaihettuu mäntyvaltaiseksi itään päin siirryttäessä. Metsäalueen säästämällä sekä kulkuyhteyden turvaamisella ja tukemisella voidaan varmistaa liito-oravalle soveltuvan alueen potentiaali liito-oravalle pitkällä aikavälillä. Havaittu kolopuu ei sijoitu alueelle, jolla haetaan poikkeamista.

- ◆ Liito-oravan pesäpaikaksi soveltuva kolopuu
- liito-oravan papanahavainnot (Laji.fi 20.6.2023)
- Säästettävä/tuettava liito-oravan kulkuyhteys
- ▨ Liito-oravalle soveltuva alue
- Hankealue

0 75 150 m

Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys tehdään heinä-syyskuussa 2023. Selvityksessä kartoitetaan luonnonsuojelulain ja vesilain suojelemat kohteet, uhanalaiset ja silmälläpidettävät luontotyypit sekä harkinnan mukaan muut arvokkaat elinympäristöt

Selvitykset otetaan huomioon hankkeen suunnittelussa. Selvityksessä havaitut arvokkaat luontokohteet huomioidaan hankkeen jatkosuunnittelussa esittämällä Luontoselvityksen tulokset ja hyväksyttämällä mahdollinen luontovaikutusten lievennyssuunnitelma kunnan ympäristöviranomaisella ennen hankkeen toteutusvaihetta.

Vaikutukset ilmastoon

Hankkeesta on laadittu hiilitaselaskelma (FCG 2023), jonka mukaan hankkeesta aiheutuvat hiilidioksidipäästöt sen elinkaaren aikana ovat noin 91 500 tonnia CO₂ekv. Nollavaihtoehdossa, jossa sähköntuotanto korvattaisiin jollain enemmän päästöjä aiheuttavalla polttoaineella (maakaasu, kevyt polttoöljy, palaturve), elinkaaren aikaiset päästöt voisivat olla noin 336 000–647 700 tonnia CO₂ekv. Hankkeen toteuttamisella on siten myönteisiä vaikutuksia ilmastoon. Ilmastopäästöjen kannalta hankkeen elinkaaren vaiheista merkittävimpiä ovat aurinkovoimalan vaatiman infran, materiaalien ja tuotteiden valmistus, alueen ja sen vaatiman sähkönsiirron rakentaminen sekä voimalan purkaminen ja siinä syntyvien jätteiden käsittely. Laskelma on hakemuksen liiteaineistossa.

Vaikutukset kasvillisuuteen ja muuhun lähiympäristöön

Koska alueella on voimassa asemakaava, jossa alue on teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta (T-1), jonka rakennusoikeus on $e=0,60$ ja kerrokorkeus kaksi, ei voida katsoa hankkeen aiheuttavan kaavaan nähden merkittävää metsän poistumista. Kaava-alue on suurelta osin taimikkoa, heinäistä koivikkoa, joka on entistä peltoaluetta, lehtomaista nuorta koivikkoa ja varttuvaa lehtomaisen kankaan kuusikkoa.

Aurinkovoimalan alueelta raivataan puusto, minkä seurauksena voimalan ja huoltotiestön lähialueiden kasvillisuus muuttuu avoimemman kasvupaikan lajistoksi. Kasvillisuus pidetään aurinkovoimalan toiminta-aikana matalana.

Voimalan rakennuspaikalla kasvillisuusvaikutukset ovat ominaisuuksiltaan jossain määrin pysyviä, sillä toiminnan loputtua, maisemoinnin jälkeen alueelle tyypillinen metsä ja lajisto palautuu hitaasti.

Aluerakennustöissä pyritään mahdollisuuksien mukaan massatasapainoon siten, että alueelta pois viетävät ja alueelle tuotavat maamassat minimoidaan. Puut ja pensaat poistetaan, mutta maanpintaa eikä huoltoteitä päällystetä. Varsinaiset alue- ja maanrakennustyösuunnitelmat laaditaan vasta kuitenkin rakennuslupa- ja toteutus suunnitteluvaiheissa. Suunnittelussa pyritään siihen, että hulevedet imeytyvät ja valuvat pääosin samoin kuin nykytilanteessa.

Voimala-alue aidataan ainakin osittain turvallisuussyistä. Eläimet pystyvät kuitenkin kiertämään voimala-alueen eikä alue siten rajoita eläinten liikkumista, vaan ainoastaan muuttaa hieman reittejä.

Rakennetun ympäristön suojelemista koskevat tavoitteet

Alue on rakentamatonta, eikä sillä ole vaikutuksia rakennetun ympäristön suojeeluun.

Yhteenveto

Aurinkovoimalahankkeen edellyttämä poikkeaminen asemakaavasta ei aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle eikä vaikeuta luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista eikä vaikeuta rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista eikä johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia. (MRL 171 §).

Muuta oleellista

Hankkeesta järjestetään kaikille avoin tiedotustilaisuus, jossa hanketoimija esittelee hanketta ja sen vaikutuksia. Näin kunnan asukkailla on mahdollisuus saada tietoa hankkeesta.

Kunnan viranomaisten kanssa käydyissä ennakkoneuvotteluissa on sovittu, että kunta hoitaa naapureiden kuulemiset sekä pyytää tarvittavat lausunnot.